

Lasso rundt fru Luna

– like aktuell i 2015 som da den kom

■ SVEIN STEINERT >>> Tidligere fastlege, nå fylkeslege i Troms

15. juli i var det endelig klart for sommerferie i Nord-Norge, og den startet på hytta i Dividalen. Planen var å bruke de første dagene til å skifte et par vinduer i samarbeid med en lokal snekker. Snekkeren var imidlertid opptatt med andre oppgaver, og mine ferdigheter som håndverker gjør det svært risikabelt å starte slikt arbeid på egenhånd. Plutselig hadde jeg ekstra tid, og juli-været fristet ikke til omfattende uteaktivitet. Blikket flyttet seg derfor fra Divielva til bokhylla med kjente bøker. Hm – hvorfor ikke lese på nytt en bok som tidligere har gitt meg gode leseropplevelser? Valget falt raskt på *Lasso rundt fru Luna* av Agnar Mykle, en bok som for mer enn 20 år siden gjorde veldig sterkt inntrykk. At Agnar Mykle ville ha fylt 100 år i sommer gjorde det ekstra spennende å undersøke om han fortsatt stod seg slike godt som i sin stor-

hetstid på 1950-tallet. La det være sagt med en gang – leseropplevelsen var minst like stor som tidligere.

Mykles formuleringsevne er fantastisk, og hans beskrivelse av en ung manns tanker, følelser, begjær, handlinger, usikkerhet og anger kan knapt gjøres bedre. Løsrivelsen fra en mors altopplukende og omklamrende kjærlighet til sin sønn er også et mesterlig stykke litteratur. Slik beskrives f.eks. Ask Burlefots avskjed med moren på bryggen da han var på vei til sin første lærerjobb ved Indrepollen Handesskole:

«Ask kan se det på henne, at nu kommer det. Nu er tiden inne for å fråtse i ungt sønnkjøtt, nu tar hun det første skritt inn på arenaen, lagerskuret er hennes Colosseum, her kommer moderen, gladiatoren, enebesidderen, han kan lese i hennes ansikt som i en åpen bok: Se! Alle se! Moderen skrider nu

frem for å besidde sin sønn! Se! Er han ikke vakker! Er ikke fremtiden hans? Hvem fødte ham, hvem nærret ham? Hvem våket over ham, bar ham frem, hvem gav han lindring og pleie i barndommens år da han var en spe, bronkittisk plante, hvem håpet, hvem bad, hvem lengtet han frem? Jeg, moderen, gjorde alt dette. Meg skylder han alt: sitt liv sin helse, sin utdanning. ...»

Bøker som *Lasso rundt fru Luna* har for meg vært en viktig kilde til å forstå unge menneskers tanker, drømmer, sårbarhet og kvaler. Lærebøker i fysiologi, psykologi, psykiatri og ungdomsmedisin er nyttige, men de er ikke tilstrekkelig for å sette en lege i stand til å møte mennesker der de er. Faktakunnskap blir fattig uten næring fra film og litteratur. Agnar Mykles bøker tåler tidens tann, og anbefales på det varmeste.

■ FMTRSST@FYLKESMANNEN.NO

ut i 1954

ILLUSTRASJONSFOTO: COLOURBOX

